

07

S V E T L O S T

LIST TERAPIJSKIH ZAJEDNICA

07

+

Neuropsihijatrijska bolnica "Kovin" - Kovin

S V E T L O S T

list terapijskih zajednica

Godina V

Kovin

Broj 1. 1980.

urb. br. 268 (zaključak)

SAVET REDAKCIJE

Prim. dr Dušan JGODIĆ, dr Dobrivoj OLČAN, Mirjana OKILJEVIĆ, Marija DIVAC,
Desanka DJORDJEVIĆ, Dragojla RAŠKOVIĆ, Dušica LEMLAJIĆ, Aleksandar VELES,
Nikola ZEGA, Milan RAKIĆ, Stanojević Slobodan, Svetožar BRLEJIĆ,

Uredjivački odbor

Dr Dobrivoje OLČAN, Desanka DJORDJEVIĆ, Milan RAKIĆ, Slobodan STANOJEVIĆ

Urednik

Desanka DJORDJEVIĆ

Tehnički urednik

Slobodan STANOJEVIĆ

Sekretar redakcije

Dušica LEMLAJIĆ

Ilustrovao

Aleksandar VELES

ŽIVOTNI PUT JOSIPA BROZA TITA

Siromašno Hrvatsko zagorje, koje je priroda dala pitome bregeve i škrtu neplodnu zemlju, borilo se vekovima s osvajačima i feudalcima, sa silom Turske, Austrije, Mađarske, s nasiljem plemstva i crkve - za slobodu, za skroman ljudski život. Tu, gde su njegovi preci pre više stotina godina došli iz drugog kraja Hrvatske, ponikao je Josip Broz. Rastao je u oniskoj seljačkoj kući, punoj mirisa lipe i dunja, nežnosti majke i očevih briga. Radovao se pregrštima kukuruza u malom kamenom žrvnju, grejao prozeble prste na veseloj vatri ognjišta, igrao sa braćom i sestrana nestašne igre u tesnoj, maloj sobi. Tu, na obalama bistre Sutle, mali Josip je proveo detinjstvo u oskudici, kao i sva deca siromašnih porodica, koje su pritiskali nemaština i težak seljački život. U malom selu Kumrovcu ugledao je 25. maja 1892. svoje prvo proleće, kao sedmo dete siromašnog hrvatskog seljaka Franje Broza i Slovenke Marije Broz. U rodnom mestu završava osnovnu školu, zatim, od 1907 do 1910. završava zanat u Sisku. Godine 1910. zapošljava se u Zagrebu, gde postaje član Socijaldemokratske partije Hrvatske. Zbog bankrotstva privatnih firmi odlazi na rad u Češku, Nemačku i Austriju. Rad i vreme u tim zemljama koristi da se usavrši u političkom i stručnom pogledu.

Godine 1913. odlazi u Beč a zatim u Zagreb, na odsluženje vojnog roka. Služi u domobranskom puku, zatim biva određen za podoficirsku školu, postaje odličan mačevalac i trudi se da dobro izuči vojnu veštinu. Godine 1915. biva prebačen na ruski front gde je ranjen i zarobljen, 1917 beži u Petrovgrad i tu sudeluje u julskim demonstracijama. U Oktobarskoj revoluciji učestvuje u Internacionalnoj gardi. Godine 1920. vraća se u zemlju, zapošljava se u Zagrebu gde se upisuje u sindikat i postaje član KPJ, učestvuje aktivno u političkom radu i demonstracijama. Posle donošenja Obznane - proganjan zbog partijsko-političkog rada, 1925 zapošljava se u kraljevičkom brodogradilištu. Tamo razvija živu partijsku aktivnost, ograničava štrajk i biva otpušten sa posla. Godine 1927. po odluci mesnog komiteta KPJ u Zagrebu, preuzima funkciju sekretara oblasnog odbora saveza metalaca, ali uskoro biva uhapšen i sproveden u Bakar. Na Osmoj mesnoj konferenciji KPJ za grad Zagreb na kojoj, kao član i organizacioni sekretar, oštro kritikuje frakcionaštvo i nerad komiteta. Godine 1928. organizuje masovne demonstracije, protiv kralja i režima, biva proganjen od policije i povlači se u ilegalnost. Uhapšen je 1928. godine i na poznatom Bonbaškom procesu osuđen na 5 godina robije. Na robiji upoznaje Mošu Pijadu, gde nastavlja sa borbom i radom na ideološko-teoreskom obrazovanju.

Godine 1934. posle izdžane kazne, uspostavlja vezu sa partijskim rukovodstvom u Zagrebu. Godine 1934. izabran je za člana Pokrajinskog komiteta KPJ za Hrvatsku, odlazi po odluci partijskog rukovodstva u Beč, gde se nalazi CK KPJ, posle ubistva, sekretara Djure Djakovića, emigrirao iz zemlje pred terorom mestojanarskog režima. Sa zadatkom da organizuje partijske konferencije za Hrvatsku i Sloveniju i da radi na pripremanju za IV zemaljsku konferenciju KPJ u Sloveniji, u Ljubljani održava se IV zemaljska konferencija KPJ u decembru, na kojoj je izabran novi CK sa Gorkićem na čelu. Tito je tada izabran za člana CK. U zimu 1935. Tito odlazi u Moskvu gde je kandidovan za člana Balkanskog sekretarijata Kominterne. Upoznaje čitav niz funkcionera komunističkih partija

raznih zemalja. Junu 1936. po odluci Kominterne postavljen je na savetovanju rukovodilaca KPJ u Moskvi za organizacionog sekretara CK KPJ i tada uspeva krajem 1936. da jedan deo CK sa njim na čelu, dodje na rad u zemlju, dok je Gorkić kao politički sekretar sa drugim delom CK ostao u inostranstvu.

Od 1936. radi još intenzivnije na organizacionom i političko-ideološkom jačanju partijskih redova, okušlja mlade revolucionare i rukovodstvo, ostvaruje neposredne kontakte partijskog rukovodstva sa radnicima u preduzećima i narodom. Isto tako organizuje i slanje dobrovoljaca u Španiju i radi toga putuje u više mahova u Pariz. U Parizu prima pismeno obaveštenje od Balkanskog sekretarijata Kominterne da je Gorkić smenjen sa dužnosti sekretara i da je ovlašten da preuzme odgovornost za rad u CK KPJ. Godine 1938. dobija poziv da dodje u Moskvu, gde u Kominterni dolazi do izražaja tendencija da se KPJ raspusti, kao što je već bilo učinjeno sa nekim drugim partijama. Dinitrov ga obaveštava da je postavljen za generalnog sekretara KPJ i Tito taj zadatak prihvata sa željom da stvari čvrsto revolucionarno rukovodstvo koje će u celini raditi u zemlji.

Snaženje fašističkih sila, složena i teška međunarodna situacija uoči drugog svetskog rata i približavanje jugoslovenskog režima silana Osovine, uz stalne progone naprednih ljudi, uslovi su u kojima se 1939. u Sloveniji pod Titovim rukovodstvom održava, Zemaljsko savetovanje aktiva KPJ stvara monolitni organizam, sposoban za borbu i u najtežim i najodlučnijim časovima za narod i zemlju.

Oktobra 1940. godine održava se u Zagrebu istorijska Peta zemaljska konferencija KPJ gde Tito u završnoj reči, poziva na konačnu borbu, ističući da iduća konferencija mora biti održana u zemlji oslobođenoj od tuđina kapitalista. Režimu i sklapanju pakta, 27. marta narod i Partija odgovaraju snažnim masovnim protestima. Ali napad fašističke Nemačke i Italije na Jugoslaviju, i njena brza kapitulacija, pokazuju svu trulost toga veštački stvorenog državnog mehanizma i ljudi koji su ga vodili.

Tito i Partija pozivaju na jedinstvo u borbu za slobodu. Istorijski sastanak Politbiroa CK KPJ u Beogradu 4. jula 1941. na kome se odlučuje da otpočne svenarodni rat protiv okupatora - odraz su snage Partije koju predvodi Tito i koja se u svojoj aktivnosti i akcijama, kao avangarda radničke klase, oslanja na široki front naroda.

Jula 1941. otpočinju u porobljenoj Jugoslaviji ustanak i narodna revolucija pod rukovodstvom KPJ i Tita. Izvršavajući zadatke postavljene na V zemaljskoj konferenciji, Partija je do početka oružanih borbi povećala broj svoga članstva na preko 12.000 članova i oko 30.000 članova SKOJA. Tito postaje Vrhovni komandant. U četvorogodišnjem ratu, u kome je golorukim borcima izvor snabdevanja mogao da bude samo pobedjeni okupator, od partizanskih odreda i proleterskih brigada izrasla je u stalnim borbama snažna Narodnooslobodilačka vojska-divizije, korpusi i armije. U najtežim uslovima četvorogodišnje revolucije, uz epsko herojstvo i natčovečanske patnje naroda, koji je iskovao istinsko bratstvo i jedinstvo u planenu rata, ispoljavaju se snažno i spsobnosti Tita kao vojnika, stratega, i beskompromisnog borca, koji je zajedno sa svojim narodom na čelu Narodne armije i Partije uspešno doveo do kraja veliku borbu naroda za slobodu i stvaranja nove, socijalističke Jugoslavije.

Kao političar i državnik, Tito je vizionarski gledao na dalji razvoj nove državne zajednice, sa novom, narodnom vlašću, i zajedno sa članovima CK sprovodi u delo značajne misli i istorijske odluke o Federativnom Demokratskom uređenju buduće Republike, zajednice ravnopravnih naroda. Za njegove zasluge, za njegov revolucionarni rad, kao velikom strategu-vojniku na sve što je do tada samopregalački uradio, narod sa kojim se rame uz rame borio dodeljuje mu zvanje Maršala Jugoslavije.

Za izgradnju i razvoj nezavisne socijalističke države, u posleratnom periodu revolucije, najtešnje je vezana svestrana državnička aktivnost i sposobnosti Tita.

Od izbora za predsednika Nacionalnog komiteta sa drugog zasiedanja AVNOJ-a, zatim predsednika jedinstvene vlade DFJ-1945., predsednika Saveta FNRJ i ministra Narodne odbrane - 1946., kao predsednika Republike - 1953. do 1974. kada je izabran za predsednika SFRJ bez ograničenja trajanja mandata, Tito posvećuje sve svoje snage izgradnji i učvršćenju nove nezavisne države naroda Jugoslavije, zasnovane na demokratskom federativnom principu, na pravilno rešenom nacionalnom i socijalnom pitanju, na ravnopravnosti, bratstvu i jedinstvu, na slobodnom samoopredeljenju naroda i njihovoj zajedničkoj borbi u oslobodilačkom ratu. Na čelu Partije i vlade, Tito je sa svojim saradnicima uspešno rešavao životno važne zadatke nove socijalističke zajednice u najtežim uslovima razrušenosti i krajnjeg siromaštva naroda i ne-mlje tek izašle iz rata: oslobadja zemlju polukolonijalnog položaja i zavisnosti od inostranog kapitala i rešava socijalno-političke probleme. Zakonodavna i ideološka aktivnost usmerena je u pravcu stvaralačke primene naučnih postavki marksizma-lenjinizma u izgradnji novog društva, u skladu sa specifičnostima zemlje i njenim mogućnostima na datim etapama socijalističkog razvitka. Na tom putu, radni ljudi nove Jugoslavije od 1950. primenjuju sa sve većim uspehom radničko samoupravljanje, čiji je inicijator Tito, i u uslovima društvenog upravljanja i udruženog rada, u decentralizovanom demokratskom sistemu komuna, postižu i postigli su u kratkom razdoblju, pod rukovodstvom Tita i SKJ, rezultate za koje su drugim zemljama bile potrebne mnoge decenije.

U nastojanjima za osiguranjem mirnog razvitka zemlje, Maršal Tito, kao Vrhovni komandant oružanih snaga, inspirator stvaranja istinski narodne armije, armije graditelja socijalizma u miru, dovoljno snažne da se, zajedno sa pripadnicima teritorijalne opštenarodne odbrane, suprotstavi svakom napadaču koji bi ugrozio granice Socijalističke Jugoslavije. Tito je i ujedno bio i vaspitač pripadnika Armije i nosilac vojne misli koja, čuvajući kolektivni duh i oslanjajući se na čvrste spone naroda i njegove armije, osposobljava i svakog pojedinca za samostalnu borbu i snalaženje u uslovima eventualnog savremenog rata.

Izgradjujući zajedno sa narodom i rukovodstvom zemlje i dosledno zastupajući principe spoljne politike socijalističke Jugoslavije, Tito je na međunarodnom planu bio neumoran pobornik nesvrstavanja, nezavisnosti, ravnopravnosti, mira i aktivne miroljubive koegzistencije između svih naroda i država, bez obzira na njihove unutrašnje društvene sisteme. Zato se, u praksi spoljnopolitičkih odnosa Jugoslavije, otpor pružen napadima i pritisku staljina izrazio na isti način i pokušajima sa Zapada koji su imali za cilj ugrožavanje nezavisnosti zemlje. Veliki deo Titove aktivnosti bio je posvećen traženju puteva za eliminisanje rata, sile i pritiska iz odnosa među državama,

za mirno rešavanje spornih problema, za obustavljanje hladnog rata, za sprovođenje razoružanja, oslobodjenje kolonijalne potčinjenosti i pomoći zemljama u razvoju. Rezultati ostvareni na međunarodnom planu doneli su Jugoslaviji i njenim narodima ugled kakav dosad nikad nisu dostigli, pri čemu je drug Tito imao istaknutu ulogu u izgradnji ovog snažnog moralnog faktora.

Tito, Naser i Mehru su osnivači pokreta nesvrstavanja. Tito je dao dragoceni prilog svojin učešćem na čelu naših delegacija na samitima nesvrstanih: u Beogradu, Kairu, Alžiru, Lusaki, Kolonbu i Havani. Isto i na dva zasedanja Generalne skupštine OUN, na konferenciji o evropskoj bezbednosti u Helsinkiju i drugim međunarodnim skupovima.

Tito je nosilac tri ordena Narodnog heroja, najviših domaćih i stranih odlikovanja.

Titovi govori, članci i drugi politički i teoretski radovi objavljeni su u njegovim sabranim delima u više izdanja a i u publikacijama stranih novinskih kuća. On je počasni član mnogih naših i stranih Akademija nauka, a kao Vrhovni komandant oružanih snaga SFRJ promovisan je za prvog Doktora vojnih nauka kod nas 1976. godine.

Iako ga više fizički nema među nama, on će ostati večno da živi u srcima naših naroda i narodnosti i celog miroljubivog čovečanstva kao revolucionar, državnik, vojnik, kao istaknuti građanin svega, jer je njegova ličnost izrasla iz naroda i sa narodom u najtežim časovima njegove istorije, postala je i sama istorijska, postala je simbol najviših vrednosti i stremljenja naroda čiji je sastavni deo uvek bila.

Stanojević Slobodan A₁

NAŠ TITO

Šinonim si sveta, to u nama živi,
Jugoslavija se tobom divi.

Tito, vodjo partizana, neimaru
naših slavnih dana.

Vrata slobode širom si otvorio,
nov slobodan svet stvorio.

A narod zemlje ove, sa tobom živi,
radi i pobeđe nosi nove.

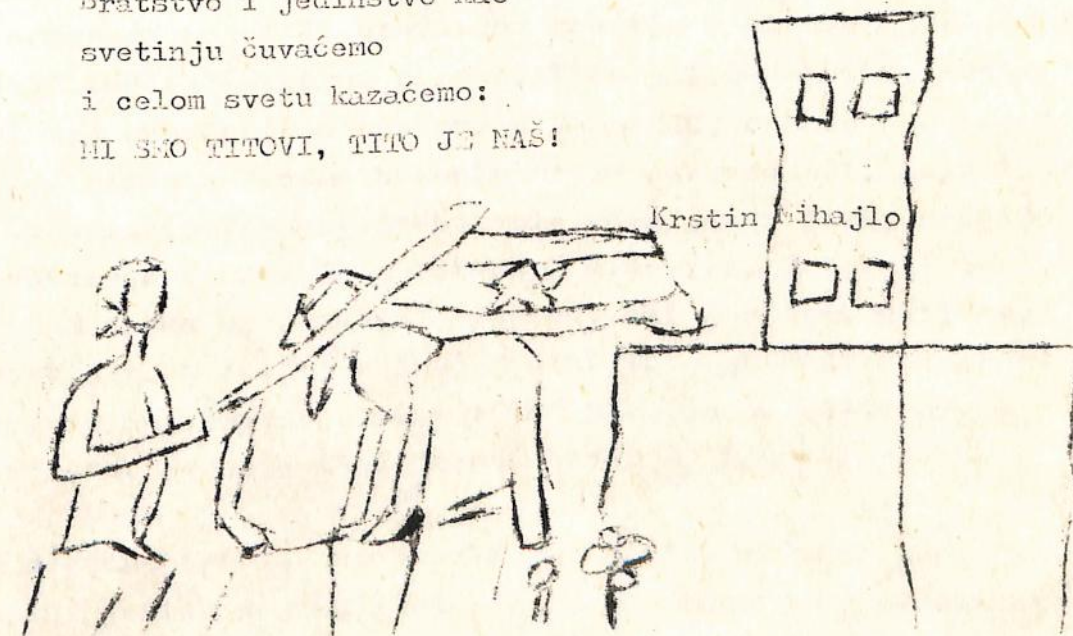
Srećni smo što živimo u vreme Tita,
vizionara, a svaka radna pobeđa,
puna je stvaralačkog žara.

Tvoja ti mladost poručuje,
neka ceo svet čuje, da stvoga
puta skrenuti nećemo.

Bratstvo i jedinstvo kao
svetinju čuvaćemo

i celom svetu kazaćemo:

MI SMO TITOVCI, TITO JE NAŠ!

PRVI MAJ

Medjunarodni praznik rada, simbol internacionalne solidarnosti radničke klase; njegova istorija počinje događajima u Čikagu 1886. kad su čikaški radnici istakli zahtev za 8-časovni radni dan; policija je izazvala krvav pokolj, a petoricu radnika osudila na smrt. Na Prvom kongresu Druge internacionale odlučeno je da svake godine, u znak sećanja na čikaške radnike Prvog maja organizuju masovne demonstracije i štrajkove.

Prve proslave kod nas održane su u Ljubljani, Novom Sadu, Zagrebu 1890, Beogradu 1893.

Sa pobedom socijalističke revolucije u Rusiji proslave su se pretvorile u opštenarodni praznik rada.

Impozantne proslave zabeležene su u: Kini, Indiji i Indoneziji. Proletarijat je istupao sa parolama borbe za 8-časovni radni dan, političke slobode i ukidanja imperijalističkog ropstva. Pobeda fašizma u Italiji i Menačkoj dala je proslavama antifašistički i antimilitaristički karakter.

U Jugoslaviji ni politički zatvorenici nisu propuštali da obeleže medjunarodni praznik rada. U periodu konsolidacije Komunističke partije Jugoslavije proslave su se manifestovale obustavom rada, demonstracijama i drugim vidovima borbe.

Tokom NOB-a svakog 1. maja borci su vodili najžešće borbe i pobedama nad neprijateljem davali svoj veliki doprinos u obeležavanju praznika.

U oslobođenoj Foči bosanskom gradiću i partizanskoj oazi, ču je Evropa još stenjala pod fašističkom čizmom, Tito 1. maja 1942. godine vedro govorio: "Prvi maj proslavićemo uskoro u Beogradu, odakle smo i pošli". Bio je optimista pa je sličnim rečima hrabrio svoje saborce i 1. maja 1943. u Miljevinama, gde se nalazio Vrhovni štab posle razbijanja jakih neprijateljskih snaga i izvlačenja iz obruča u četvrtoj ofanzivi. Istog meseca bila je najčuvenija bitka NOB-a teška epopeja na Sutjesci, ali gvozdeni Hitlerov obruč opet je bio razbijen. U trećoj ratnoj godini Tito je Prvi maj proslavio u Drvaru. I tada je govorio uverenije nego ikada pre, da će 1945. prvomajska svečanost biti u Beogradu. Nepunih šest meseci kasnije, Beograd je bio oslobođen.

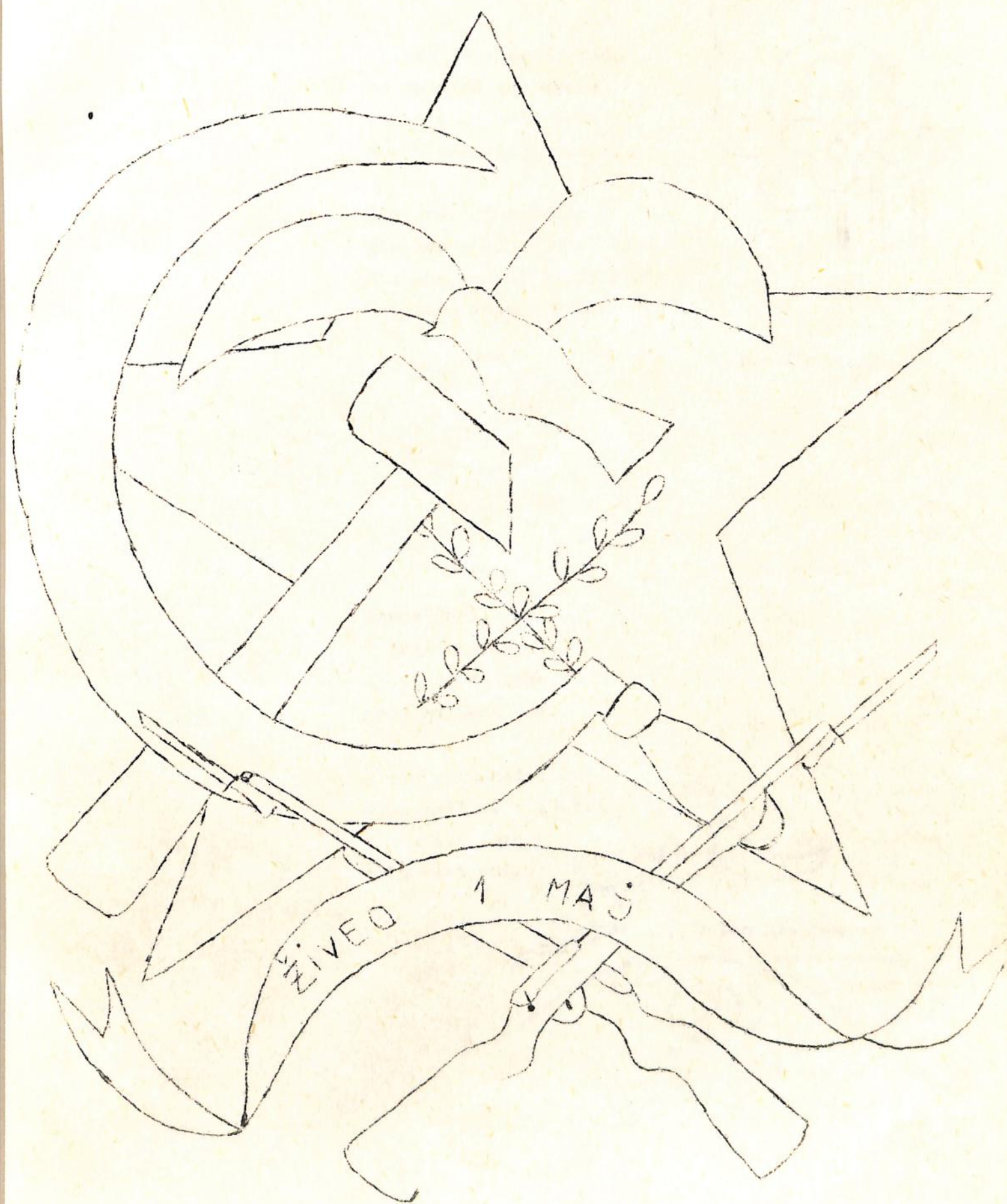
Sa svečane tribine na Terazijama maršal Tito je posmatrao veličanstven prvomajski defile vojske i naroda, prvu prvomajsku svečanost u

slobodnom Beogradu.

Svaki posleratni Praznik rada, dočekan je sa novim radnim poredama i uspesima na unutrašnjem i medjunarodnom planu, naše bratske zajednice naroda i narodnosti. Možda je to najbolje rečeno, u jednoj Titovoj poruci najmladjima:

"Dragi moji mali prijatelji, ja znam i shvatan koliko se vi radujete proljeću, a naročito simbolu mladosti, našem velikom prazniku prvom maju, i ja vam tim povodom šaljem svoje tople i srdačne pozdrave, sa željom da taj dan provedete u veselju i neporučenoj radosti. Sa takvim snom i željama mi borili u prošlosti, da bi bar nove generacije mogle srećnije živjeti - i evo, vi ste, moji najmladji to i doživjeli".

Stanojević Slobodan A₁

9.

PRVI MAJ

Stigao je praznik rada
po poljima ima cveća
izrasla je bela rada
to je samo moja sreća.

Ima još i jorgovana
gle lepog li majskog dana
što nam radost i mir pruža
kao lepa majska ruža.

Veles Aleksandar

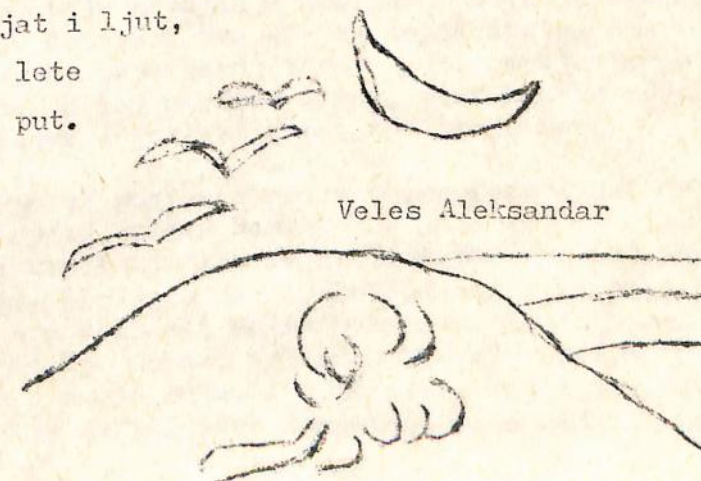

IZVORU

Izvor juri, žuri
i traži sebi put,
i stigne do reke
svoj svileni kut.

A nad njim mesec čut
sija umiljat i ljut,
dok ptice lete
na daleki put.

Veles Aleksandar

DAN POBEDE

Dvadeset godina posle Versaja, svet je bačen u drugi svetski rat, koji će ubrzo dobiti svetske razmere. Ali u trenutku kada je počeo sukob, u kojem će se sudariti u gigantskim razmerama zemlje antihitlerovske koalicije sa fašističkim diktaturama, niko nije mogao da predvidi koliko će po njegovom završetku karta sveta biti preinačena.

Istorija drugog svetskog rata obuhvata period od šest godina, od 1.IX 1939 do 9.V 1945.

Na početku rat je evropskih okira, a već krajem 1941. godine neposredno ili posredno preneo se na ceo svet, u okvirima koji su daleko premašili razmere prvog svetskog rata. Upadom nacističkih hordi 1.IX 1939. u Poljsku, u rat se uključuju zapadni saveznici Francuska i Velika Britanija. U tom periodu, SSSR zavarano paktom o nenapadanju sa Hitlerom, mirno posmatra potčinjavanje zapadne EVROPE "NOVOM FORNITU" HITLERA I MUSOLINIJA. Padaju jedna za drugom Francuska, Belgija, Holandija, Norveška, dok ostale male zemlje južne i jugoistočne Evrope, potpisuju savez sa silama osovine. U Mađarskoj, Rumuniji, Bugarskoj i Španiji, vladaju krvavi fašistički režimi.

Jedino, jedan mali slobodoljubivi narod, ponosan i hrabar baca svoje odlučno i prezrivo NE! Hitleru u lice, narod Jugoslavije. Izbezumljenom Hitleru i to je dovoljno da iznenada razori Beograd, iz vazduha, i uz pomoć svojih sluga sa svih strana napadne Jugoslaviju. Zbog izdaje vladajućih vrhova kapitalističke klase, otpor prestaje posle 12. dana. Konačno je i predposlednja prepreka fašističkoj plimi skršena. Ali Hitler je načinio ogromnu pogrešku, zanemarivši patriotizam malog naroda na Balkanu i njegovu još malobrojniju Komunističku partiju. Samo nekoliko nedelja, posle munjevitog prodora u SSSR, Tito, podiže ustanak u Jugoslaviji i uspostavlja jedinu slobodnu teritoriju, od nekoliko desetina hiljada km². To je bilo otvaranje novog velikog ratišta za nacističke bande, ali i početak socijalne revolucije, jer je na oslobođenoj teritoriji narod preuzeo vlast.

Ovo je period pobeda nemačkih armija, kada su doprle od Lenjingrada do Kavkaza, ugrozile Bliski istok sa njegovim izvorima nafte, stavile Sredozemlje pod dominaciju sila osovine. Ali ova plima zaustavlja se pod bedemima Lenjingrada, Staljingrada i El Alamajna.

U drugoj fazi rata, saveznici, koji od 1943 prihvataju sa puno rešenosti ofanzivno vođenje rata, započinju osvajanje spoljnih pozicija Nemačke i Japana. Krajem 1944. godine odluka je doneta i dva glavna neprijatelja slobodnog svega, napadnuta ili ugrožena na sopstvenoj teritoriji, moraju jedan za drugim da polože oružje u 1945. god.. U tom periodu Titova partizanska vojska narasta u Armiju od 800.000 ljudi, a Titova Jugoslavija počinje svoju novu socijalističku istoriju.

Nečovečno klanje, u kome je poginulo preko 40.000.000 ljudi prekinuto je maja 1945. u Evropi, bez uslovnog kapitulacijom Nemačke.

U isto vreme sa političkim i ideološkim rivalstvom, već prisutnim u odnosima između SSSR i zapadnih sila, javljaju se revolucionarni i oslobodilački pokreti, koji ističu, s jedne strane, sve slabosti velikih kapitalističkih sila a, s druge strane, sve veći značaj onih zemalja uskoro nazvanih "trećim svetom" koje žele da što pre sopstvenu sudbinu uzmu u svoje ruke. I opet prvi, kao u dizanju oružanog ustanka, tako i sada u stvaranju miroljubive koegzistencije među narodima sveta, BAKLJU MIRA U SVETU NOSI T I T O!

Rakić Milan

DAN POBEDE!

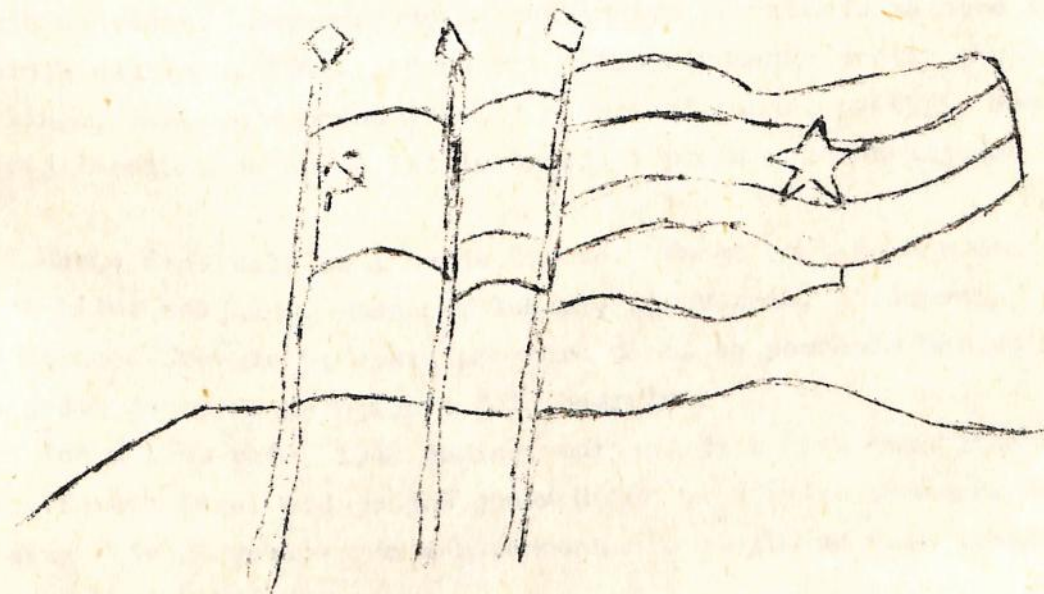
9. maja 1945. godine sinu munja istine,
ime postojećeg TITO mu dade,
udari pesnicom groma združenih naroda,
i razbi fašizam o njegovo ime!

Gorama se prolomi glas naroda
izjuri iz utrobe Majke zemlje moje,
naredi napred!
I sprži sve podlo i neljudsko.

Od munje i groma narodne vojske,
zamuknu Berta, bacač i šarac,
beskrajnom rekom naroda slobode,
zapušiše usta podlima!

I opet munje vatromet prolomi slobodno nebo,
i nad slobodnom domovinom ime T I T O!
to narod slavi TITOVU NOVU SLOBODNU
JUGOSLAVIJU!

"Montenegro"

PROSLAVA OSMOG MARTA

Kao i svake, tako i ove godine proslavljamo 8. mart Medjunarodni dan žena, razume se u raznim okolnostima i mogućim uslovima. Proslavom Dana žena - 8 marta. odajemo im priznanje za njihovo mesto i ulogu u ljudskom društvu: uloge majke, domaćice, borca, radnice, samoupravljača, aktivnog učesnika u rešavanju i sprovođenju svih zadataka u našoj samoupravnoj zajednici.

Vjekovima je žena bila zapostavljena i mišavana i najelementarnijih ljudskih prava. Trebalo je da prođe skoro 19 vekova nove ere, da bi na Prvom kongresu II-ge internacionale, da bi čuveni borac za priznavanje prava žena, Klara Cetkin istakla: "Mi ne priznajemo nikakva posebno pitanje radnica. Oslobođanje žena kao i čitavog čovečanstva, doći će tek u socijalističkom društvu, kada će svi radni ljudi steći svoja puna prava".

Od ovog trenutka počela je intenzivna borba za prava žene. Takva borba stvorila je uslove da se već 1907. godine održi Prva internacionalna konferencija žena, a već 1910. godine i II-gi Kongres žena, na kome je i doneta odluka o uvođenju Medjunarodnog dana žena, a taj dan je ustanovljen i određen 8. mart.

Uporedo sa održavanjem II Kongresa KPJ, održana je i Konferencija žena socijalistkinja, koja je svojim Statutom u celini usvojila program KPJ.

Dolaskom druga Tita na čelo KPJ, 1937. godine nastupa i nova epoha, stvaraju se bolji uslovi, posvećuje se značajna pažnja radu organizacije žena. Predstavnice žena - komunisti ravnopravno se uključuju u rad svih organa KPJ, pa i onih najviših. Ravnopravno sa muškarcima preuzimaju na sebe izvršavanje i najdelikatnijih zadataka. 1941. godine pri dizanju ustanka protiv okupatora i domaćih kvislinga, žene su masovno stavile na raspolaganje, partiji, Sve svoje snage, a nije mali broj i onih koje su se latile oružja i pošle u borbu zajedno sa ostalim društvima.

Mnoge žene dale su i svoje živote. Mnoge postale narodni heroji, među kojima je bilo: seljanki, radnica, lekara, prosvetnih, obrazovnih, javnih i drugih žena boraca. Trebalo bi dosta prostora da bi se pomenula bar njihova lična imena, ali je jedno jasno da su njihova dela besmrtna.

Još u toku rata, 1942 godine, održana je i Prva zemaljska konferencija Antifašističkog fronta žena, što je još jedan dokaz za njihove zasluge. Na ovoj Konferenciji drug Tito je rekao: "Ja sam ponosan što stojim na čelu armije u kojoj ima ogroman broj žena".

OSMI MART

POVODOM OSLOG MARTA DANA ŽENA
SVIM ŽENAMA SVJETA ŠTO STVORI NAŠA PLANETA
MARTOVSKI DAN NEKA IM PROCVETA.

ZATO MUŠKARCI OPRAVDAJTE POVERENJA
BAR TOGA DANA BUDITE MIRNI PACIJENTI ODELJENJA
ALI TOGA DANA SVE DRUGARICE SA PAVILJONA
VESELE BUDITE KAO BAJNE VILE SA NJEŽNOG KROVA
ŠTO IM VAŠA DECA STVORIŠE U BAJCI SNOVA.

ŽUTI, CRVENI, BELI KARANFILI
NEKA VAM DONESU VAŠI NAJMILIJI
A TO SE ZNADE KO SU TA BIĆA
TO SU VAŠA DECA NAJMILIJA DIĆA.

NE, NE ZABORAVIMO NI ONE STARIJE
KOJI VAM NOSE POKLONE VREDNIJE
TO SU MUŽEVI CELOGA SVEGA
POZDRAV VAM ŠALJU DOJINOH MIRA
PUHOM ŠAREN OG CVETA BUDITE HRABRE KO
STABLJIKE BOROVA LISTA NEKA VAM
BUDE I TO ČESTITKA OD NAŠEG
VOLJENOG TITA

Knežević Boro

MOJOJ LIDIJI!

Na sve spremna budi.
 U noći ne oј, kao devojčici
 pričaću ti bajke i skaske,
 a drugi put začele ću da odem
 daleko, daleko do Aljaske.

Ponekad i neću ti doći
 i na stolu uzalud,
 čekaće me tvoje ruke i čaj.
 Ja brezama u društvu
 šetaću u noći
 a ti ćeš misliti,
 da je zauvek prošao naš maj.

Na sve spremna budi
 na pisma i na madrigale,
 na reči što preklinju i prete,
 ali te ruke što su mi se dale,
 te ruke su moje,
 te ruke su svete.

Rakić Milan

NAŠ PAVILJON

DOK MIRNO STOJIM NA IVICI BALKONA
TOG NAŠEG PREKRASNOG DIVNOG PAVILJONA
GLEDAM DALEKO U TUDJINU KAO DA
DA NEMAM SVOJU DOMOVINU.

OKO MENE DUGOVA DOSTA
MOŽDA OD DOBOJA, ČAČKA, IL ZIDANOG MOSTA.
ZBOG ČEGA SMO TU MOŽDA JE TAJNA
ILI JE TAJNA IL ISTINA PRAVA.

ISTINA DA PRIZNAT SE MORA
JER MI SMO STANOVNICI SA PAVILJONA
DOŠLI SMO OVDE, KRIVCI SMO SAMI
MISLILI SMO DA ALKOHOL ŽIVOTNU RADOST NAM PRAVI.

NE! NEUBEDJUJMO SAMI SEBE,
NEKOM SU MLADI JOŠ COLOBRADI
A NEKOM KUĆI PLAČU I BEBE
A MAJKE NEZNAJU ŠTA DA RADE OD SEBE.

OTIŠLI SMO OD SVOJIH DOMOVA
OVAKO AKO NASTAVIMO, STIĆI ĆEMO DO HUMKE NAŠIH DEDOVA.
ZATO SAD KROČIMO UZDIGNUTA ĆELA
PRIDJIMO SESTRICAMA KOJE NAS DOČEKUJU VEDRA ĆELA.

TU SU DOKTORI, PUNI SAVJETA I NADA
NEKA NAM PRUŽE MOGUĆNOST
RAZUMEVANJE U DALJE USPEHE
LJEPŠI I DIVNIJI ŽIVOT ZA LJUDE MLADE.

Knežević Boro
B sekcija

ПОСЛЕ ВИКЕНДА

ДРУГОВИ!
ОН ВИКЕНД,
НИСАМ ОКУСИО
А. КОХЛА

Корнелий Антон

DIVILA MI SE BOJA LEŠNIKA

U ponoćima prirode
 divila mi se boja lešnika
 U ponoćima prirode
 koju su izmislila htenja nedostižnosti
 voške nade procvetale su medom
 ustanovljene na ledini
 nesposobne za odricanje da zauzdaju

vreme

želja jutra i večnosti

U ponoćima prirode
 divila mi se boja lešnika
 oslonjena na lirsko mesto
 gde me je vreme spojilo sa sobom
 Lešnici su doslednošću (u mojim očima)
 gradili vaze smedjih boja
 razbijene pre postojanja
 kao mehur hitre ljudske sreće

Okliznuh se na drveća
 i zvezdanih dijadema korova mozak
 ustanovljena na vočke nade:
 Klanjam se nedostižnosti
 jer je gasnija od mojih htenja.

M. MARTIĆ

DANAS SE SETIH

Danas se s^{ti}ti ljubavi rastajemo
 Nestaje kuća gde smo snivali
 Belo telo
 Poljubac zadnji

Prepletena kosa na časovniku
 Zeleni polumrak u sobi i nama
 Krevet je prazan okvir igre
 Ustupam jastuk mesecu pre svitanja.

Draga moja
 popiću još jednu čašu da zaboravim odlazak
 Umire nedonošče noći na postelji od kamena
 u belom oku jutra fontana neisplakana
 Jesen
 Trenutak osama

Popiću još jednu čašu
 pre nego što okom napišem oproštaj
 svim stvarima
 Šapućem kroz tanani zastor bele čipke
 Belo telo
 Sit života.

S. BRLEČ

ZAJEDNO SMO.....

Zajedno smo prošli kroz ista vrata čelična
zagrljeni

Noć nas je stegla toplotom istovetnosti
šta da ti kažem kada si rođena u znanju
Koračaj

Dovoljan je i pogled

Mesec zaspao u modrom granju

Reči izgubljene

Sve je malo u davanju

Zajedno smo prošli kroz letnju noć, uzdrhtali
Vezani čudnim karikama stiha

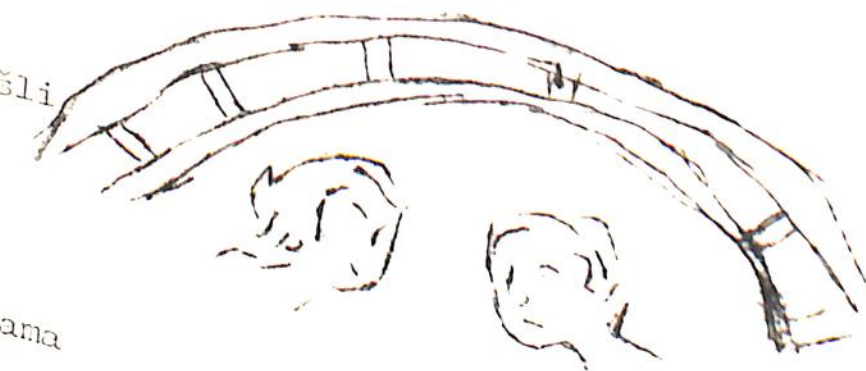
Srećno nesretni

U jedno zaljubljeni

Voljeni

Prezreni.....

Preko mosta smo prešli
U grad osvetljeni
Prstiju prepletenih
Nedorečeni
Od silne toplote u nama

izgubljeni

S. PRZIC

KAVALJER

Zavladala nestašica kafe
na sve strane zapitkuju ljude
pokaži se sad pametan lafe
nadji kafe da za svije bude.

Niko nezna kako da se snadje
kada kafe ni u gradu nema
ali evo kavaljera Mladje
dvijesta grama on za svakog sprema.

Svakom veli biće kafe zate
ali zato nikom ne govori
znaš, kriza je sada slatki brate
zato bolje novčanik otvori.

Niti kafe ni od kafe traga
pa od muke mnogi bida plaću
gone Mladju redom do bestraga
pa i kafu i sve nabavljaje.

L. M. odeljenje Al

Š A H

Na svakom odeljenju bolnice šah se masovno igra, što mnogo doprinosi u rehabilitaciji pacijenata. Na svakom odeljenju u toku su mečevi za odeljenjska prvenstva.

Dana 24. aprila održan je meč sa Kovinskim šah klubom koji su gosti dobili sa 10 1/2: 1/2. U toku sledećeg meseca reprezentacija naše bolnice igraće petanš meč sa kovinskim klubom.

Uporedo igraju se mečevi između odeljenja, a poslednji rezultati izgledaju ovako:

Neuroza - A1 - 7:3

Neuroza - B sekcija - 8 1/2: 1 1/2

Neuroza - A2 - 3:9, 2 1/2: 7 1/2

urb. op. 268

Nikola Zega